

Obsah

Slovo na úvod	3
Festival Čipka v Honte jubiluje	5
Čipka v Honte nie je len o čipke	7
Doterajšie festivaly v skratke	9
Škola hontianskej čipky.....	15
Čo znamená Škola hontianskej čipky pre jej účastníčky	18
Hontianska čipka je aj naša	21
Súťaže a výstavy paličkovanej čipky	23

Slovo na úvod

Festival čipka v Honte sa svojim obsahom zaraďuje medzi podujatia tradičnej ľudovej kultúry. Na jeho začiatku bola myšlienka, nápad a potom skutky mnohých ľudí, ktorí tejto myšlienke dali reálnu podobu.

Bolo by nespravodlivé pripisovať zásluhy o festival iba jeho hlavným organizátorom, t.j. BBSK-Hontiansko-ipeľskému osvetovému stredisku Veľký Krtíš, Mikroregiónu Východný Hont, obci Sucháň a ďalším obciam, kde sa festivaly za uplynulé roky konali. Na ich príprave a realizácii sa totiž každoročne nezištne podieľali desiatky občanov z hontianskych obcí, ktorí majú blízky vzťah ku kultúre a k ľudovému umeniu zvlášť.

Bolo by omylné domnievať sa, že festivaly boli len o hontianskej čipke, tá bola len ústredným motívom, od ktorého sa odvíjali ďalšie aktivity súvisiace s našimi ľudovými tradíciami. Do koloritu podujatí prispeli folklórne kolektívy, jednotlivci, zberatelia ľudových zvykov, obyčajov, ale aj zberatelia ľudových krojov, výšiviek a čipiek, ľudoví umeleckí výrobcovia, sponzori a ďalší. Za povznesenie duchovnej stránky festivalov sa pričínili aj Evanjelická cirkev a. v. a Rímsko-katolícka cirkev.

Naše poďakovanie patrí preto všetkým vedúcim a členom dedinských folklórnych skupín a detských folklórnych súborov z nášho regiónu, ako aj autorom scénických programov Jánovi Mihaľkinovi zo Sucháňa a Jurajovi Matiašovi z Veľkého Krtíša. Odborným prednášateľom o tradičných textilných technikách PhDr. Jurajovi Zajoncovi, CSc. a Mgr. Olge Fratričovej z Bratislavy, ako aj lektorkám praktických kurzov paličkovanej čipky PaedDr. Jane Frajkorovej z Prešova, Mgr. Ivete Žlnkovej z Veľkého Krtíša, Agnese Dolinskej zo Senohradu a Mgr. Anne Baffiovej z Veľkého Krtíša. Starostkám Anne Triznovej zo Sucháňa a Olge Mozoľovej z Lackova, kde sa tieto kurzy konali.

V neposlednom rade ďakujeme tým, ktorí paličkované čipky uchovávajú a každoročne ich ochotne sprostredkovali organizátorom za účelom ich vystavenia. Boli to: M. Mihaľkinová a A. Triznová zo Sucháňa, M. Il'ková z Dačovho Lomu, O. Mozoľová z Lackova, A. Matejkinová z Litavy, A. Cesnaková a M. Pafková z Cerova, A. Mo-

☞ v strede M. Mihaľkinová autorka myšlienky

zoľová z Jalšovíka, J. Gondová z Kozieho Vrbovku, M. Behanovská z Uňatína, M. Alakšová z Dolných Mladoníc, A. Jambrichová z Dolného Badína, M. Pálková a p. Dobrocká z Horných Mladoníc, obecný úrad v Senohrade, Sucháni, Dačovom Lome, Litave, Jalšovíku a Trpíne.

Naším spoločným želaním do najbližšej budúcnosti je, aby sa aj naďalej pokračovalo v úsilí a odkaze nášho národovca Andreja Kmeťa, zberateľa čipiek a výšiviek v Honte, ktorý svojho času napísal: „Keď zahoriš láskou ideálnou k rodu svojmu, keď posvätiš sa povzneseniu ľudu svojho a všetkého, čo s ním súvisí, nesmieš sa vyhovárať, bo stojíš na stráží, a čo v blízkosti svojej zbadáš, povinnosťou tvojou je to oznámiť a to aj iných upozorniť. Keď by som nekričal, zhrešil by som. Preto kde čo zbadám, všetko zbieram, všetko chránim, všetko pestujem, a o všetkom svetu vyštebocem, ako sliepočka, keď zrno nájde.“

*Usporiadatelka festivalu
ČIPKA V HONTE*

Festival Čipka v Honte jubiluje

Anna Triznová, starostka obce Sucháň a predsedníčka Mikroregiónu Východný Hont

Festival Čipka v Honte začala písať svoju históriu v roku 2003. Myšlienka usporiadať takýto festival skrsla u našej občianky p. Márie Mihálkinovej v roku 2002 a tak Obec Sucháň, Novohradské osvetové stredisko Lučenec - Pracovisko Veľký Krtíš a Evanjelický a.v. cirkevný zbor sa tejto myšlienky chopili a pripravili v roku 2003 k obdivu výstavu tradičnej roľníckej paličkovanej čipky s priamou ukážkou paličkovania v sále kultúrneho domu. Prírodný amfiteáter hýril krásou ľudových krojov na členoch folklórnych skupín z obcí Hontu v programe „Tichá krása“. Pre zúčastnené obce nebola roľnícka paličkovaná čipka neznáma, práve naopak, v hontianskych obciach mala veľmi široké uplatnenie – okrem ozdobnej funkcie na čepcoch sa všivala do súčastí ľudových ženských a mužských odevov, do obrusov, kútnych a posteľných plachiet, detských odiedzok a pod.

Festival zmobilizoval hontianske ženy, ktoré oprášili už skoro prachom zapadnuté odevy, tieto vyprali, vybielili, naškrobili a poskytujú doteraz na výstavu, aby sa oko návštevníka festivalu pokochalo.

Festival je výnimočný tým, že sa každý rok koná v inej obci mikroregiónu Východný Hont a každý rok má inú podobu. V rámci festivalu sa konajú scénické programy hontianskych obcí na danú tému, od roku 2005 sa v obciach Sucháň a Lackov konajú Školy hontianskej čipky pre čipkárky zo Slovenska, od roku 2006 organizátori vyhlasujú súťaže paličkovanej čipky pre kluby paličkovanej čipky na Slovensku. Priestor tu majú každoročne aj výrobcovia tradičných ľudových remesiel a nikdy nechýba ani živé predvádzanie tradičných textilných techník, odborné výklady a obrazové prezentácie o hontianskej čipke.

V tomto roku festival dospel do jubilejného desiateho ročníka, tentoraz sa koná v malebnej obci Sucháň, učupenej na južnej strane Krupinskej planiny v nadmorskej výške 500 m, ktorá je sídlom Mikroregiónu Východný Hont, občianske združenie. Mikroregión združuje obce Sucháň, Dačov Lom, Horné Plachtince, Stredné Plachtince, Dolné Plachtince, Príbelce, Senohrad, Lackov, Litava, Cerovo, Urbársku spoločnosť pozem.spol. Sucháň, Občianske združenie Občan za trvalo udržateľný život Lackov.

V roku 2004 obec Lackov vydala za finančnej podpory hontianskych obcí, Mikroregiónu Východný Hont, Poľnohospodárskeho družstva Senohrad, Evanjelického a.v. cirkevného zboru Sucháň knižočku „Čipka v Honte – tichá krása“. Táto čitateľovi priblížila paličkovanú čipku v severnej časti Hontu, stručnú históriu obci

zúčastňujúcich sa na festivale a farebné ilustrácie ľudového odevu z hontianskych obcí s popisom jeho jednotlivých súčastí.

V roku 2006 Mikroregión Východný Hont za finančnej podpory MK SR vydal knižočku „Čipka v Honte – tichá krása rozkvitla...“ V nej autori uviedli príspevky o regionálnej paličkovanej čipke, oživovaní čipkárskej tradície v Honte a o Anne Matejkinovej – ľudovej čipkárke z Litavy, bolo tam aj vyznanie autorky projektu Čipka v Honte p. Mihálkinovej zo Sucháňa a prierez fotografií z festivalov od roku 2003 po rok 2006.

Pri príležitosti jubilejného desiateho ročníka festivalu Čipka v Honte sa Vám dostáva do rúk druhé vydanie knižočky „Čipka v Honte – tichá krása rozkvitla II.“ Obec Sucháň ju vydala za finančnej podpory Banskobystrického samosprávneho kraja, Mikroregiónu Východný Hont, občianske združenie a Matice Slovenskej. Zameraná je na uplynulé ročníky festivalu, výstavy a scénické programy, podáva informácie o Škole hontianskej čipky a súťažiach paličkovanej čipky. Doplnená je fotodokumentáciou z jednotlivých aktivít tohto podujatia.

Nech táto knižočka poteší každého, komu sa dostane do rúk.

☒ Škola hontianskej čipky-pletenie podľa predlohy

☒ Čepce a pásové čipky zo Sucháňa

Čipka v Honte nie je len o čipke

PhDr. Juraj Zajonc, CSc. (Ústav etnológie SAV, Bratislava)

Keď v roku 1906 český etnograf Karel Chotek v príspevku o Cerove opísal čipky z tejto hontianskej obce konštatoval, že znalosť ich pletenia upadá a že približne už iba štyri staršie ženy vedia plieť ťažšie vzory. O viac ako o osemdesiat rokov neskôr Veronika Géciová-Komorovská v publikácii Slovenská ľudová paličkovaná čipka v súvislosti s čipkami z Hontu uviedla, že „dnes sa už v okolí Krupiny, kde bolo čipkárstvo najviac sústredné, takmer nepaličkuje“. V roku 1996 som sa po prvý raz stretol so skupinou žien z Veľkého Krtíša a niekoľkých hontianskych obcí, ktoré s nadšením vyhľadávali a pokúšali sa plieť tradičné čipky z plachiet, sukni či čepcov. Boli odhodlané oživiť tradíciu ich pletenia, ktorej jedinou aktívnou pokračovateľkou bola vtedy pani Anna Matejkinová z Litavy, ovládajúca v Honte v minulosti rozšírený spôsob pletia čipiek z pamäti bez predkreslenia. Vedomosť o tom, že v Honte pletli a opäť pletú čipky, postupne prekročila kruh týchto čipkárok, ktoré sa snažili fotograficky i kresbami dokumentovať postupy jej pletenia i širokú škálu motívov čipiek, ktoré sa chceli predovšetkým naučiť plieť. Postupne sa kurzy paličkovanej čipky konali okrem Veľkého Krtíša aj v Lackove, Senohrade, Sucháni i Uňatíne a čipka sa postupne dostávala do povedomia obyvateľov hontianskych dedín i predstaviteľov ich samospráv. Prvý ročník podujatia Čipka v Honte, zorganizovaný na základe myšlienky pani Márie Mihálkinovej zo Sucháňa, bol výsledkom snahy motivovanej záujmom o hontiansku čipku ako o prvok kultúrneho dedičstva i ako o prostriedok vlastnej tvorivej realizácie vo voľnom čase. Už prvý ročník podujatia však naznačil, že čipka môže mať v súčasnom živote obcí i celého regiónu dôležitejší význam, než jej bol dovtedy pripisovaný. Festival Čipka v Honte totiž nepriniesol len výstavy paličkovaných čipiek, tradičných textilii a ukážky pletenia čipiek. Súčasťou podujatia sa postupne stala celoslovenská súťaž prác čipkárok, ktoré v nich využívajú vzory a motívy hontianskych čipiek. Príležitosťou na šírenie praktických zručností i poznatkov sa od roku 2005 stala Škola hontianskej čipky, ktorá je sprievodnou akciou podujatia. Okrem desiatok absolventiek sú jej výsledkom i súbory predlôh na pletenie čipiek z obcí Lackov, Senohrad, Litava, Cerovo a Sucháň (autorka Jana Frajkorová zo Solivaru pri Prešove) a publikácia Paličkované čipky z Hontu (autorka Iveta Žlnková z Veľkého Krtíša), ktoré vznikli z materiálov používaných pri výučbe pletenia čipiek. Nie je to však iba čipka, ale aj prehliadky krojov a vystúpenia folklórnych skupín, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Čipky v Honte a tak obohacujú kalendár festivalov a slávností hontianskych obcí. A to nielen tých, ktoré sú známe tradíciou pletenia čipiek, ale i takých, v ktorých sa čipka dnes možno len udomácňuje. Uplynulých deväť ročníkov festivalu Čipka v Honte prinieslo výrazné oživenie záujmu

o paličkovanú čipku ako o špecifický prvok tradičnej kultúry Hontu a umožnilo rozšírenie znalosti jej pletenia. Hontianska čipka samotná sa navyše stala podnetom rozvoja spoločenského a kultúrneho života obcí Hontu. Je prvkom, ktorý spája tradíciu a súčasnosť, oživuje vzťah obyvateľova k miestnym a regionálnym tradíciám. Ako vidno, hontianska čipka, ktorá bola v tradičnej podobe na počiatku festivalu Čipka v Honte, má dnes nové významy, prostredníctvom ktorých sa stáva aktuálnym, živým prvkom života súčasného človeka.

☒ ukážky paličkovania

☒ Natalka z Bratislavy v kurze na Sucháni, 2011

☒ Pracovný valec-bambúl z Uňatína

☒ Výstavná kolekcia z Kozieho Vrbovka

Doterajšie festivaly v skratke

1. ročník: 5.- 6. 7. 2003, Sucháň

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolný a Horný Badín, Selce, Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň a Uňatín.

Výstava prác Klubu paličkovanej čipky Pramene, Veľký Krtíš

Výstava paličkovanej čipky PaedDr. Jany Frajkorovej, Prešov

Realizátori výstav: Novohradské osvetové stredisko Lučenec, pracovisko vo Veľkom Krtíši, J. Mihaľkin a J. Frajkorová.

Odborný výklad k čipke: PhDr. Juraj Zajonc, CSc., Bratislava

Program **Tichá krása:** predvádzanie ľudových odevov s aplikáciou čipky z obcí Cerovo, Dačov Lom, Dolný a Horný Badín, Selce, Lackov, Litava, Senohrad a Sucháň a vystúpenie folklórnych skupín a sólistov z obcí D. a H. Badín, Dačov Lom, Cerovo, Lackov, Litava, Senohrda a Sucháň.

Autori programu: Juraj Matiaš a Ján Mihaľkin

Spríevodné podujatia: Evanj. služby Božie zamerané na poďakovanie predkom za kultúrne dedičstvo, predvádzanie pletenia paličkovanej čipky, prehliadka Domu ľudového bývania, ukážky výroby slamených výrobkov a čipkárskych paličiek.

2. ročník: 10. - 11. 7. 2004, Lackov

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolný a Horný Badín, Selce, Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň, Uňatín, Dolné a Horné Mladonice, Jalšovík, Trpín a Kozí Vrbovok.

Výstava prác Klubu paličkovanej čipky Pramene, Veľký Krtíš

Výstava paličkovanej čipky PaedDr. Jany Frajkorovej, Prešov

Realizátor výstav: Podpolianske osvetové stredisko Zvolen

Odborný výklad k čipke: PaedDr. Jana Frajkorová, Prešov

Program **Konopa, konopa:** predvádzanie ľudových odevov s aplikáciou čipky z obcí Dolné a Horné Mladonice, Drieňovo a Uňatín spojené s vystúpením folklórnych skupín a sólistov z obcí Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň, Dolný Badín, Dačov Lom a Dolné Mladonice.

Autor programu: Ján Mihaľkin, Sucháň

Spríevodné podujatia: Sv. omša v rím.-kat.kostole Sv.rodiny, predvádzanie pletenia paličkovanej čipky, ukážky spracovania konopí a lanu po výrobu nití a plátna, prehliadka Lackovskej chyže a pečenie domáceho chleba.

3. ročník: 2. - 9. 7. 2005, Senohrad, Litava, Lackov, Sucháň

Podujatie sa uskutočnilo s finančným príspevkom Banskobystrického samosprávneho kraja.

Senohrad: 2. 7. - Slávnostné otvorenie festivalu

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte**.

Realizátor výstavy: Podpolianske osvetové stredisko Zvolen

Odborný výklad k čipke: Oľga Pipišová, ÚLUV Bratislava

Program **Láska k rodnému kraju:** Senohrad a vystúpenie folklórnych skupín a sólistov z obcí Cerovo, Dolné Mladonice, Dolný Badín, Lackov, Litava, Plachtince-Príbelce, Senohrad a Sucháň.

Autori programu: J. Matiaš a J. Mihaľkin

Sprievodné podujatia: Slávnostná sv. omša v rím.-kat. kostole, výstava zo života a diela Andreja Kmeta, výstava neprofesionálneho výtvarníka Jozefa Weisa, rodáka obce Senohrad, predvádzanie pletenia paličkovanej čipky a vyšívania senohradskej čipky, Senohradský dvor, trh ľudových remesiel a ľudová veselica.

Škola hontianskej čipky: 3.- 5. 7. 2005, Lackov

Litava: 9. 7. – Slávnostný záver festivalu

Repríza výstavy tradičnej paličkovanej čipky.

Odborný výklad k čipke: PhDr. Juraj Zajonc, CSc., Bratislava

Repríza programu Láska k rodnému kraju a záverečný program festivalu venovaný čipkárkam Hontu.

Sprievodné podujatia: Slávnostná sv. omša v rím.-kat. kostole, výstava k 870. výročiu prvej písomnej zmienky o obci Litava, výstavka ručných prác a ľudových umeleckých výrobkov, predvádzanie pletenia paličkovanej čipky, trh ľudových remesiel a ľudová veselica.

Škola hontianskej čipky: 6.- 8. 7. 2005, Sucháň

4. ročník: 1. - 15. 7. 2006, Cerovo, Příbelce, Lackov, Sucháň, Litava

Podujatie sa uskutočnilo s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR a Banskobystrického samosprávneho kraja.

Cerovo: 1. 7. – Slávnostné otvorenie festivalu

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte**.

Výstava prác klubu paličkovanej čipky zo Zvolena.

1. ročník súťažnej výstavy prác klubov paličkovanej čipky **O najkrajší ručníčok**.

Realizátor výstav: Podpolianske osvetové stredisko Zvolen

Odborný výklad k čipke: PhDr. Juraj Zajonc, CSc., Bratislava

Predvedenie ľudového odevu z Cerova a program **Od Troch kráľov po Turíce**, účinkovali folklórne skupiny a sólisti z obcí Dačov Lom, Sucháň, Senohrad, Litava, Cerovo, Dolný Badín a Mladonice.

Autori programu: J. Matiaš a J. Mihaľkin

Spríevodné podujatia: Evanj. služby Božie, výstava výrobkov ľudovej umeleckej tvorivosti, trh ľudových remesiel a ľudová veselica.

Príbelce: 15. 7. – Slávnostný záver festivalu

Repríza výstavy tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte**.

Repríza súťažnej výstavy prác KPČ **O najkrajší ručníček**.

Výstava príbelských ručníkov.

Výstava prác Klubu paličkovanej čipky Pramene, Veľký Krtíš.

Realizátori výstav: Podpolianske osvetové stredisko Zvolen, Novohradské osvetové stredisko Lučenec, Pracovisko vo Veľkom Krtíši a Z. Kupcová

Odborný výklad k čipke: Oľga Fratričová, ÚLUV Bratislava

Odborný výklad k príbelským ručníkom : p. farárka Kukulová

Repríza programu folklórnych skupín a sólistov z obcí Hontu **Od Troch kráľov po Turíce**.

Spríevodné podujatia: Výstava a spomienka na významné osobnosti obce Príbelce (J. Kráľ, V. Paulíny a S. Kramár), predvádzanie pletenia paličkovanej čipky, viazania strapcov a tkania na doštičke, detská výtvarná tvorivá dielňa, trh ľudových remesiel a ľudová zábava.

Sucháň: Škola hontianskej čipky , 2.- 5. 7. 2006

Lackov: Škola hontianskej čipky (11.- 14. 7.) a výstava tradičných textilných výrobkov (5.-10. 7.)

Litava: Výstava tradičného ľudového umenia a prehliadka videozáznamu minulo-ročného festivalu (2. - 14. 7.)

5. ročník: 7. 7. 2007, Sucháň

Podujatie sa uskutočnilo s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR, Banskobystrického samosprávneho kraja a Nadácie Matice slovenskej.

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolné Mladonice, Dolný Badín, Horný Badín, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň, Trpín, Uňatín.

2. ročník súťažnej výstavy prác klubov paličkovanej čipky **Strom života**.

Realizátori výstav: BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec, Pracovisko vo Veľkom Krtíši a Podpolianske osvetové stredisko Zvolen.

Obrazová prezentácia **Rolnícka paličkovaná čipka**, PhDr. Juraj Zajonc, CSc., Bratislava
Slávnostný program **Zore moje zore...** svadobné zvyky a obyčaje, účinkovali kolektívy a jednotlivci z obcí Hontu a zahraniční Slováci žijúci v Rumunsku.

Autor programu: Ján Mihaľkin

Program folklórnych skupín z regiónu Hont, FS Sálašan z Rumunsku.

Sprievodné podujatia: Slávnostné služby Božie, prehliadka Domu ľudového bývania, predvádzanie tradičných textilných techník, jazda na poníkoch, trh ľudových remesiel a ľudová veselica.

Škola hontianskej čipky: 3.- 6. 7. 2007, Lackov

Škola hontianskej čipky: 8.- 11. 7. 2007, Sucháň

6. ročník. 21. 6. 2008, Dačov Lom

Podujatie sa uskutočnilo s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR a Banskobystrického samosprávneho kraja. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou ministra kultúry SR Mareka Maďariča.

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolné Mladonice, Horné Mladonice, Horný Badín, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň a Uňatín.

Výstava ľudových odevu a výrobkov ľudových remeselníkov z obce Dačov Lom.

3. ročník súťažnej výstavy prác klubov paličkovanej čipky **Sedemdesiat sukien mala...**

Realizátori výstav: BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec, Pracovisko vo Veľkom Krtíši a Podpolianske osvetové stredisko Zvolen.

Obrazová prezentácia **Ľudové paličkované čipky na Slovensku**, PhDr. Juraj Zajonc, CSc., Bratislava

Priadla som celej rok... Scénický program folklórnych skupín z obcí Dačov Lom, Dolné Mladonice, Cerovo, Jalšovík, Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň a Plachtince-Príbelce.

Autori programu: Ján Mihalčin a Juraj Matiaš

Vystúpenie folklórnych skupín Rozmarín z Veňarcu (Maďarsko) a Dobrona z Dobrej Nivy.

Sprievodné podujatia: Slávnostné služby Božie, Prehliadka Múzea - Izby ľudových tradícií evanjelickej cirkvi a.v., predvádzanie tradičných textilných techník, ľudových remesiel a tanečná zábava.

Škola hontianskej čipky: 22.- 24. 7. 2008, Lackov

Škola hontianskej čipky: 22.- 26. 7. 2008, Sucháň

7. ročník: 20. 6. 2009, Stredné Plachtince

Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a pod záštitou predsedu BBSK Milana Murgaša.

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolný Badín, Dolné Mladonice, Horné Mladonice, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Litava, Senohrad a Sucháň.

4. ročník súťažnej výstavy prác klubov paličkovanej čipky **Krásna letačky**.

Realizátori výstav: BBSK – Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko Veľký Krtíš a Podpolianske osvetové stredisko Zvolen.

Obrazová prezentácia **Premeny čipky**, Mgr. Iveta Žlnková, Veľký Krtíš

Od Ďura po Mihala, program folklórnych skupín z Východného Hontu.

Autori programu: Ján Mihaľkin a Juraj Matiaš

Sprievodné podujatia: Prehliadka Múzea Samuela Godru a ukážky domácich remeselníkov, predvádzanie tradičných textilných techník, výstava Plachtinská výšivka a expozícia Život a dielo Júliusa Pántika, tanečná zábava a vystúpenie speváčky Jadranka.

Škola hontianskej čipky: 3.- 7. 7. 2009, Sucháň

8. ročník: 3. 7. 2010, Lackov

Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR. Podujatie podporil Banskobystrický samosprávny kraj.

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolný Badín, Dolné Mladonice, Horné Mladonice, Jalšovík, Kozí Vrbovok, Lackov, Litava, Senohrad, Sucháň a Uňatín.

5. ročník súťažnej výstavy prác klubov paličkovanej čipky **Vtáčik letáčik**.

Putovná výstava **Čipkárska cesta**, čipky žien z klubov paličkovanej čipky v SR.

Realizátori výstav: BBSK – Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko Veľký Krtíš a Podpolianske osvetové stredisko Zvolen.

Obrazová prezentácia **Premeny čipky**, Mgr. Iveta Žlnková, Veľký Krtíš

Ako sa dorába chlieb, program detských folklórnych súborov z obcí Bzovík, Hrušov, Sucháň a Uňatín.

Autor programu: Ján Mihaľkin

Na jarmoku, program folklórnych skupín z obcí Cerovo, Dačov Lom, Plachtince, Príbelce, Senohrad a Sucháň.

Autor programu: Juraj Matiaš

Sprievodné podujatia: Svätá omša v rímsko-katolíckom kostole, výstava a činnosť Klubu Moja dedovizeň, prezentácia ľudovo-umeleckých výrobkov, ukážky hasičov a jazda na koníkoch.

Škola hontianskej čipky: 4.- 8. 7. 2010, Sucháň

9. ročník, 2. 7. 2011, Dolné Plachtince

Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR. Podujatie podporil Banskobystrický samosprávny kraj.

Výstava tradičnej paličkovanej čipky **Čipka v Honte** z obcí: Cerovo, Dačov Lom, Dolný Badín, Dolné Mladonice, Horné Mladonice, Jalšovik, Kozí Vrbovok, Litava, Senohrad a Sucháň

6. ročník súťažnej výstavy prác klubov paličkovanej čipky **Najkrajší obrúsok**.

Realizátori výstav: BBSK – Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko Veľký Krtíš a Podpolianske osvetové stredisko Zvolen.

Obrazová prezentácia **Hontianska čipka**, Mgr. Iveta Žlnková, Veľký Krtíš

Nedeľné popoludnie na priedomí, program folklórnych skupín z obcí Bátorová, Cerovo, Dačov Lom, Hrušov, Litava, Plachtince, Príbelce a Senohrad. Ľudoví rozprávači Kmotrovci z Veľkého Krtíša.

Autor programu: Juraj Matiaš

Sprievodné podujatia: Prehliadka expozície Plachtinská chyža, predvádzanie tradičných textilných techník, prezentácia a predaj ľudovo-umeleckých výrobkov.

Škola hontianskej čipky: 3.- 7. 7. 2011, Sucháň

☒ Čipky z Lackova

☒ Čipky z Dačového Lomu a Sucháňa

Škola hontianskej čipky

Hontianska čipka je nádherná a zároveň náročná na zhotovenie. Zachovalo sa množstvo pôvodných vzorov, ktoré bolo nutné zdokumentovať, prekresliť a nanovo prepaličkovať. Tejto činnosti sa začali venovať od roku 1996 najaktívnejšie členky Klubu paličkovanej čipky Pramene vo Veľkom Krtíši (Mgr. Iveta Žlnková, Mgr. Anna Baffiová a Mária Mihaľkinová). Paličkované čipky predtým prísne strážené svojimi majiteľmi, aby sa nedajbože nedostali do cudzích rúk a „neodkukali“, sa postupne dostali do kompetentných rúk, aby opätovne ožili.

Práve s týmto zámerom sa začali od roku 2005 realizovať praktické kurzy – Školy hontianskej čipky. Ich cieľom je vyhľadávať, spracovať, nanovo upaličkovať tradičné vzory a tieto potom prostredníctvom frekventantiek praktických kurzov rozširovať do všetkých kútov našej vlasti za účelom ich zachovania pre súčasnú aj ďalšiu generáciu. Zúčastňujú sa ich ženy organizované v kluboch paličkovanej čipky alebo aj jednotlivci tvoriace čipkárky zo Slovenska. Počas siedmich rokov kurzy absolvovalo celkovo 72 čipkárok. Prvé kurzy trvali pôvodne tri dni, nasledovné kurzy vzhľadom na náročnosť obsahu sa postupne rozšírili na štyri dni a potom až na päť dní. Lektorkami sú pokročilé čipkárky, ktoré majú skúsenosti v plení náročných vzorov hontianskej čipky a schopnosť tieto čipky prakticky naučiť aj ďalších. Školy hontianskej čipky organizuje BBSK- Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko Veľký Krtíš v úzkej spolupráci s obcami Sucháň a Lackov, kde sa kurzy konajú.

Prehľad o jednotlivých kurzoch:

3. - 5. 7. 2005, Lackov

Lektorka: PaedDr. J. Frajkorová, Prešov.

Účastníčky (7): A. Donthová a Z. Ružovičová, Bratislava, H. Tomajková, Zlaté Moravce, M. Píšová, Bojnice, H. Janotová a J. Volfová, Žilina, Z. Frajtová, Banská Bystrica.

Sucháň: 6. - 8. 7. 2005, Sucháň

Lektori: PhDr. J. Zajonc, CSc., Bratislava, Mgr. I. Žlnková, Veľký Krtíš, A. Mihaľkinová, Sucháň, A. Dolinská, Senohrad.

Účastníčky(5): M. Habardová, A. Klementová, a E. Antalová, Bratislava, T. Mrázová, Dubnica n. Váhom, A. Urdová, Veľký Krtíš.

2. - 5. 7. 2006, Sucháň

Lektorky: Mgr. I. Žlnková a Mgr. A. Baffiová, Veľký Krtíš, A. Dolinská, Senohrad.
Účastníčky(10): D. Svobodová, V. Bezáková, E. Horváthová, A. Folkmerová,
A. Štrutková, A. Singhoferová, R. Ďurčatová, Bratislava,
H. Janotová a J. Volfová, Žilina, H. Povalčová, Cerovo.

11. - 14. 7. 2006, Lackov

Lektorka: PaedDr. J. Frajkorová, Prešov.
Účastníčky(5): M. Habardová a O. Mikulášová, Bratislava, L. Bystrianska,
Hrachovo, E. Hodálová, Šenkvice, M. Jurčovičová, Vištuk.

3. - 6. 7. 2007, Lackov

Lektorka: PaedDr. J. Frajkorová, Prešov.
Účastníčky(5): M. Habardová, Bratislava, K. Chruščová, Banská Bystrica,
E. Hodálová, Šenkvice, M. Pafková, Cerovo,
M. Mihaľkinová, Sucháň.

8. - 11. 7. 2007, Sucháň

Lektorky: Mgr. I. Žlnková a Mgr. A. Baffiová, Veľký Krtíš, A. Dolinská, Senohrad.
Účastníčky(10): M. Habardová, M. Maděrová, E. Horváthová, A. Folkmerová,
D. Svobodová, V. Bezáková a R. Ďurčatová, Bratislava,
H. Janotová, Žilina, H. Povaľačová a L. Povaľačová, Cerovo.

22.- 24. 7. 2008, Lackov

Lektorka: PaedDr. J. Frajkorová, Prešov.
Účastníčky (5): M. Habardová a O. Mikulášová, Bratislava, M. Pafková, Cerovo,
M. Mihaľkinová, Sucháň, O. Mozoľová, Lackov

22. - 26. 6. 2008, Sucháň

Lektorka: Mgr. I. Žlnková, Veľký Krtíš
Účastníčky(5): M. Habardová, V. Bezáková, M. Maděrová, Bratislava, A. Sopúšková
a J. Volfová, Žilina

3. - 7. 7. 2009, Sucháň

Lektorky: Mgr. I. Žlnková a Mgr. A. Baffiová, Veľký Krtíš.
Účastníčky(6): M. Habardová, R. Ďurčatová a A. Folkmerová, Bratislava,
H. Janotová, Žilina, M. Ilková, Dačov Lom,
T. Uhrinová, Veľký Krtíš

4. - 8. 7. 2010, Sucháň

Lektorka: Mgr. I. Žlnková, Veľký Krtíš

Účastníčky(6): R. Ďurčatová, D. Kemková a A. Donthová, Bratislava,
E. Ondíková, Žilina, R. Droppová, Žiar nad Hronom,
V. Gondová, Vrbovka

3. - 7. 7. 2011, Sucháň

Lektorka: Mgr. I. Žlnková, Veľký Krtíš

Účastníčky(8): R. Ďurčatová a A. Donthová, Bratislava, A. Krčmáriková,
J. Matejková a E. Ondíková, Žilina, E. Hodálová, Šenkvice,
M. Kassayová, Trnava, V. Gondová, Vrbovka.

✘ Ján Miháľkin autor programu, Anna Triznová, starostka obce

Čo znamená Škola hontianskej čipky pre jej účastníčky

Elena Hodálová, Šenkvice

Kurzov paličkovanej čipky som sa zúčastnila štyrikrát, dva krát v Lackove a dva krát v Sucháni. Všade som sa stretla s úžasnými ľuďmi, ktorí nás prijali ako starých kamarátov a ukázali nám mnoho zaujímavostí svojho kraja. Či už to bol salaš, lazy, výstava čipiek v niekoľkých dedinkách, pamätaná izba, kostol v dedine, alebo nám prišli zaspievať ženy zo súboru, alebo nám pani priniesla ukázať zbierku rukávčov. Boli to všetko len „pridružené aktivity“, o ktoré sa postarali panie starostky, patrí im poďakovanie.

Tiež som sa zoznámila s niekoľkými podobne „postihnutými“ - čipkárkami, s niektorými som v kontakte doteraz. Na kurz som sa vybrala preto, lebo som mala nejaké vzory hontianskej čipky, ktoré sa mi veľmi páčili a súčasne sa mi zdali veľmi ťažké, to sa mi nakoniec zdajú ťažké dodnes. Dosť svetla vniesla do nich pani Mgr. Žlnková, ktorá sa nám venovala ako sa hovorí „do roztrhania tela“. Bola ochotná zostať s jednou partiou do neskorkej noci a zasa druhej sa venovala od skorého rána. Patrí jej za to veľká vďaka, pretože bez pomoci by sme často neboli vedeli pokračovať, alebo pokračovali zle. Ja sama som sa zúčastnila niekoľkých kurzov a nestretla som sa s takým prístupom, preto si Mgr. Žlnkovú nesmierne vážim. V Lackove viedla kurzy pani PaedDr. Frajkorová, to bolo niečo celkom iné. Boli to také všeobecné kurzy, každá mohla paličkovať čo chcela. Bolo tam veľa dobrej nálady, roboty pomenej, ale spomínam rada aj na tie kurzy. A nakoniec nemôžem obísť ani pani kuchárky, ktoré sa o nás starali ako

o vlastných, čím nám veľmi spríjemnili pobyt. Veľké ďakujem patrí tiež všetkým, ktorí toto krásne podujatie každý rok organizujú. Želám im veľa dobrých nápadov a chuti do práce. Ak mi to okolnosti a zdravie dovolí, ešte sa na Hont vrátim.

Alica Donthová, vedúca klubu paličkovanej čipky OKOLOK, Bratislava- Petržalka.

O Škole hontianskej čipky som sa dozvedela pred rokmi z časopisu Čipka, ktorý vydáva Jana Frajkorová. Prvé dve moje návštevy boli v Lackove. Na rôznych stretnutiach čipkárok prišla reč na Sucháň. Zvedavosť zapracovala a tak som sa prihlásila. Nebola som sama. Na kurz sa prihlásili aj ďalšie dve členky nášho klubu. Keď som dostala od lektorky, pani Ivety Žlnkovej, súbor čipiek, ktoré sme mali zvládnuť za tých par dní, pretočila som oči. Našla som si miesto a začala pracovať. Zrazu som zistila, že na valci pod vedením lektorky Ivety Žlnkovej vzniká čipka lahodiaca oku. A tak som išla od jednej čipky k druhej. Keď pani Iveta zistila, že mi to celkom dobre ide, prišla s čipkou, ktorá chcela viac trpezlivosti a pozornosti.

Ako to dopadlo? Nuž výborne. Už tretí rok som prihlásená do Školy hontianskej čipky, ktorá rozširuje a obohacuje moje vedomosti v oblasti paličkovania. Snažím sa tieto vedomosti odovzdávať ďalším záujemcom o paličkovanie v našom klube paličkovanej čipky.

Emília Ondíková, Žilina

Čo mi dala hontianska čipka? Mne osobne veľa. Keď som sa v roku 2010 prvý krát zúčastnila na kurze v Sucháni, bola som vlastne úplná začiatočnica a môžem povedať, že ma hontianska čipka pod odborným vedením pani Ivetky Žlnkovej dokonale previedla cez úskalia uzlíkov. Hlavne som sa naučila dobre orientovať (čítať) v podvinkoch. Jej rady, ako si upraviť čipku podľa potreby a ako pekne začať a ukončiť prácu som už neraz využila aj v iných mojich prácach.

Musím ešte spomenúť aj starostlivosť pani starostky zo Sucháňa, ktorá sa o nás celý čas zaujímala a pomáhala nám, ak sme niečo potrebovali. Na kurzoch, ktorých som sa zúčastnila vládla vždy dobrá nálada, humor a uvoľnenosť (možno aj preto, že sa ženy zo Sucháňa postarali aj o naše žalúdky a každý deň nám nachystali výborný obed) a preto sa už teraz teším na ďalšie nové a aj staré stretnutia.

Ružena Droppová, Žiar nad Hronom

Klepot paličiek a sústredený pohľad ženičiek na rodiacu sa čipku. To je obraz, ktorý sa naskytne návštevníkovi Školy hontianskej čipky. Krása ukrytá dlhé roky, často i desaťročia v truhliciach oživa pod šikovnými rukami čipkárok z rôznych kútov Slovenska. Mala som to šťastie zúčastniť sa kurzu po vedením pani Mgr. Ivety Žlnkovej. Pri nej sme rozpletali klobká nití a krok za krokom sme prenikali do zložitosti a krásy hontianskej čipky. Verím, že každý, kto prenikol do tajov tejto čipky získal ďalšiu hodnotu vo svojom živote. Pre mňa nesmierne cenným prínosom bolo zoznámenie sa s novými ľuďmi, ktorých spája láska k paličkovaniu. Dobrá nálada, trpezlivosť, ochota pomôcť. To sú atribúty, ktoré sa mi vynoria v mysli pri spomienke na moje kolegyne. Do ďalších rokov prajem hontianskej čipke veľa nadšenejších šíriteľov a obdivovateľov.

Mgr. Iveta Žlnková, Veľký Krtíš, lektorka Školy hontianskej čipky v Sucháni

Letné kurzy paličkovania znamenajú pre mňa v prvom rade more roboty. Moja príprava na vyučovanie v ŠHČ začína vždy v januári. Po detailnom rozkreslení vybratých vzorov nasleduje ďalšia mravenčia práca - samotné pletenie čipky. Nie je to však celkom jednoduché. Je potrebné určiť tú správnu šírku čipky na konkrétne

použité nite, overiť, či sa vzor dá vôbec upaličkovať podľa môjho nákresu, opraviť chyby, nepresnosti, doplniť zabudnuté detaily... V konečnej fáze nasleduje prekreslenie každého vzoru „na peknô“, aby mohol vyraziť medzi čipkársku verejnosť.

Odmenou za túto namáhavú zdlhavú prácu je šťastný úsmev kurzistiek, keď držia v ruke tú svoju hontiansku čipôčku porovnateľnú s vyše storočným originálom a začínajú vymýšľať, na čo ten - ktorý vzor použijú.

V ďalšej bilancii toho, čo mi dávajú ŠHC, figurujú aj príjemné stretnutia s ľuďmi „rovnej krvnej skupiny“, zmysluplné využitie času, radosť z uchovávaní dedičstva pre súčasné a budúce generácie. Získala som veľmi dobré priateľky, ktoré ma obohatili nielen na poli čipkárstva, ale aj v bežnom živote. Získala som mnoho nových, podnetných, zaujímavých informácií, receptov, rád,... Pretože tam, kde sa stretne niekoľko žien, tam sa aj varí, pečie, číta, nakupuje, venuje výchove detí, cestuje,..., proste obyčajne žije.

V neposlednom rade je tu možnosť praktického využitia hontianskych čipiek v rôznych bytových a odevných doplnkoch. Úplným vrcholom je úspešná účasť v súťažiach a vydanie knihy Paličkované čipky z Hontu, ktoré dávajú definitívnu odpoveď na moje prvé stretnutie s hontianskou čipkou a na otázky, prečo som sa vlastne na to dala, je to veľmi ťažké, nezvládnem to, ani sa mi to veľmi nepáči,... Nakoniec som všetko zvládla, hontianska čipka ma celkom očarila, opantala a pridať mi mnoho radosti a potešenia z odhaľovania jej tajov.

✚ Účastníčka kurzu pri pletení čipky v Sucháni, 2007

✚ Mgr. I. Žlínková pri pletení čipky, Sucháň 2007

Hontianska čipka je aj naša...

PaedDr. Rozália Ďurčatová, Bratislava

S ľudmi zo Sucháňa som sa prvýkrát stretla na Dvore remesiel ÚLUV-u v Bratislave.

Bolo ich tridsať, presne desatina vtedajšieho počtu obyvateľov obce, ako to uviedol v príhovore vedúci folklórnej skupiny Ján Mihalkin. Krásne spievali a mali krásne kroje. Ich piesne ma chytili za srdce. Hneď som si kúpila CD-čko. Neskôr som sa dozvedela, že na podnet Márie Mihalkinovej poriadajú Festival Čipka v Honte s výstavou a programom pod názvom Tichá krása. Akože nejst? A k tomu i kurz v Škole hontianskej paličkovanej čipky! Prihlásila som sa.

Potešilo ma, že môžem vstúpiť do ich života a obdivovať program zvykov v podaní mužov, žien a detí v krásnych krojoch z viacerých obcí Hontu. Na výstave originálnych krojov dominovali výšivky a nádherná paličkovaná čipka v rôznych vzoroch a farbách. Fotografovala som všetko, hlavne detaily a priniesla som si domov viac záberov ako zo zahraničnej dovolenky pri mori. Program bol pestrý a zaujímavý, predstavoval život ľudí z obcí hontianskeho regiónu. Malebné ľudové kroje a hlavne nádherná paličkovaná čipka mi učarovali a od vtedy je tá čipka aj moja. Nezostalo to iba pri jednom kurze, lebo ja sa vraciam do Sucháňa každý rok a tretí rok ide so mnou aj moja vnučka. Oceňujem skvelé odborné vedenie lektoriek Mgr. Anny Baffiovej a najmä Mgr. Ivety Žlnkovej, ktorá viedla kurzy počas celého desaťročia a poskytovala nám dokonale rozkreslené vzory starých čipiek. Pritiaholo to čipkárky z blízkeho okolia, zo Žiliny a z viacerých bratislavských klubov. Z nášho Klubu paličkovanej čipky Priadky pri Regionálnom centre remesiel ÚLUV Bratislava, bolo na kurzoch celkom 10 čipkárok, z toho niektoré viackrát. Hontianska čipka je krásna s veľmi náročným technologickým postupom, väčšinou mnoho párová so značným počtom paličiek. Pri každej ďalšej čipke, ktorú som sa učila paličkovať, som staré čipkárky obdivovala stále viac. Ja som mala predlohu, pomoc lektorky a mala som čo robiť, aby som ju zvládla. Ony paličkovali „po holom vankúši“ bez predlohy a poznali nespočetné množstvo vzorov. Pre ich zachovanie urobila kus práce Mgr. Iveta Žlnková, ktorá svojim matematickým spôsobom myslenia rozlúštila, rozkreslila a upaličkovala každú čipku, ktorá sa jej dostala do rúk. Chceli sme prispieť „troškou do mlyna“ a hľadali sme spolu, s našou členkou Máriou Habardovou možnosť, ako vydať vzory knižne. I ona sa zúčastňovala viackrát kurzov v Sucháni i v Lackove u lektorky PaedDr. Jany Frajkorovej. Vďaka vedeniu ÚLUV, kde sme našli pochopenie, bola publikácia Mgr. Ivety Žlnkovej v roku 2010 na svete, pod názvom Paličkované čipky z Hontu.

Náš klub je zameraný hlavne na regionálne čipky Slovenska, ktoré postupne študujeme po stránke historickej i technickej a paličkujeme ich. Hontianska čipka,

však popri iných, na našich valcoch pretrváva už celé desaťročie. Vyhlásené hontianske súťaže od roku 2006 sa stali súčasťou nášho života v klube. Do súťaže sme pripravili celkom 32 prác - v roku 2006 „O najkrajší ručníček“ 1, v roku 2007 „Strom života“ 2, z toho 1. miesto Alexandra Folkmerová, v roku 2008 „Hontianka“

2, z toho Alžbeta Šrůtková 1. miesto, v roku 2009 „Krása letačky“ 6, z toho Zuzana Ružovičová 2. miesto, v roku 2010 „Vtáčik letáčik“ 9, v roku 2011 „Najkrajší obrúsok“ 4, z toho Marie Maděrová

čestné uznanie a v roku 2012 „Ozdobný vankúšik“ 8 prác. Právom môžeme povedať, že hontianska čipka je aj naša.

Bez kurzu v Sucháni si neviem leto ani predstaviť. Naučím sa robiť nové čipky, stretnem vynikajúcich ľudí, dobre si tam oddýchnem a keď sa mi podarí zladiť čas a začať festivalom sú to aj nezabudnuteľné zážitky. Výstavy, Dom remesiel a Ľudový dom v Sucháni i v Dačovom Lome, kroje, čipky i veľmi skromní a pracovití ľudia, ktorí tak nezištne a s láskou prezentujú svoje rodisko zachovávajúc tradície svojich predkov, to je to cenné na čo sa vždy veľmi teším. Je úžasné sledovať ako dokáže najšť pri tvorbe programu spoločnú reč desať aj viac obcí, ako rozumne a s rešpektom sa delia o zodpovednosť ich starostky a starostovia. Hrdosť a radosť z vystúpenia je prítomná u všetkých – naozaj to prezentujú s láskou.

Osobitne ma zaujalo rodinné múzeum v dome Mihaľkinovcov, množstvo artefaktov z vlastného prostredia i z blízkeho okolia s dobrým odborným výkladom pána domu a rovnako ma zaujali a nielen mňa, aj jeho vlastnoručne vyrobené ne-tradičné paličky na pletenie čipky. Zorganizoval nám aj výlet do okolitej prírody a k jedinečnému prírodnému úkazu, k trúbiacemu kameňu. I tie stretnutia a rozhovory so starkými na dedine, pohľad na plný kostol veriacich v krojoch i to patrí k festivalom. Uvedomujem si i to, že nie je ľahké žiť v prostredí, kde je problém nájsť prácu, kde sú obmedzené možnosti dopravy, kde si treba všetko ťažšie zaslúžiť. O to viac si vás obyvatelia Hontu vážim! Všetky spomenuté skutočnosti obohatili môj život. Dnes, keď vládnu svetom moc a peniaze, keď sa hodnotová orientácia obrátila na ruby, je pre mňa tento kraj pohladením na duši.

Vrelá vďaka všetkým organizátorom festivalov a Školy hontianskej čipky, pánu riaditeľovi Jurajovi Matiašovi, riaditeľovi HIOS a pracovníčke Mgr. Ivane Leškovej vo Veľkom Krtiši, Anne Triznovej, starostke Sucháňa, všetkým ďalším starostkám i starostom, manželom Mihaľkinovcom, ako i našim lektorkám. K jubilejnému 10. výročiu Festivalu Čipka v Honte srdečne blahoželám a prajem, aby sa vám aj naďalej darilo povzniesť dobro, krásu a tradície nad slabosti tohto sveta!

Súťaže a výstavy paličkovanej čipky

Súčasťou festivalov od roku 2006 sa stali súťaže paličkovanej čipky. Každoročne pre kluby paličkovanej čipky na Slovensku bola vyhlásená súťaž na konkrétnu tému. Základnou podmienkou súťaže bolo, aby čipkárky pri tvorbe svojho diela použili vzory a motívy hontianskych čipiek. Za uplynulé ročníky do súťaže prispelo 102 čipkárok so 153 prácami.

2006 - Cerovo, Príbelce - „O najkrajší ručníček“

14 autoriek, 26 prác z KPČ Bratislava, Martin, Veľký Krtíš, Zvolen a Žilina.

1. miesto: Katarína Búranová, KPČ Žilina, 2. miesto: Iveta Žlnková, KPČ Pramene Veľký Krtíš,
3. miesto: Monika Oravčoková, KPČ Zvolen.

2007 - Sucháň - „Strom života“

10 autoriek, 14 prác z KPČ Bratislava, Nová Dubnica, Veľký Krtíš a Žilina.

1. miesto: A. Folkmerová, KPČ Priadky Bratislava, 2. miesto: M. Habardová, KPČ Priadky Bratislava,
3. miesto: A. Sopúšková, KPČ Žilina.

2008 - Dačov Lom - „Sedemdesiat sukní mala...“

22 autoriek, 35 prác z KPČ Bratislava, Martin, Nová Dubnica, Veľký Krtíš a Žilina.

1. miesto: A. Štrutková, KPČ Priadky Bratislava, 2. miesto: Z. Bieliková, Dubnica nad Váhom, 3. miesto: M. Kvačková, KPČ Okolok Bratislava.
Čestné uznanie za vlastný návrh: M. Hnidková, KPČ Žilina a I. Žlnková, KPČ Pramene Veľký Krtíš.

2009 - Stredné Plachtince - „Krása letačky“

17 autoriek, 31 prác z KPČ Bratislava, Modra, Nová Dubnica, Piešťany, Rajec, Veľký Krtíš a Zvolen.

1. miesto: D. Lichnerová, Modra, 2. miesto: Z. Ružovičová, KPČ Priadky Bratislava,
3. miesto:
I. Žlnková, KPČ Pramene Veľký Krtíš.

2010 - Lackov - „Vtáčik letáčik“

27 autoriek, 33 prác z KPČ Bratislava, Banská Bystrica, Veľký Krtíš, Žilina a čipkárky z Bardejova, Bzovíka, Serede a Šenkvíc.

1. miesto: I. Žlňková, KPČ Pramene Veľký Krtíš, 2. miesto: M. Hnidková, KPČ Žilina, 3. miesto:

I. Tureková, KPČ Babka, Bratislava.

Diplom za využitie mnohopárovej hontianskej čipky: H. Janotová, KPČ Žilina.

2011 - Dolné Plachtince - „Najkrajší obrúsok“

12 autoriek, 14 súťažných prác z KPČ Bratislava, Nová Dubnica, Rajec, Veľký Krtíš, Žilina a čipkárka z Modry.

1. miesto: K. Búranová, KPČ Žilina, 2. miesto: D. Kemková, KPČ Okolok Bratislava, 3. miesto: I. Žlňková, KPČ Pramene Veľký Krtíš.

Čestné uznanie: D. Lichnerová, Modra

☒ Súťažná výstava Krása letačky

☒ Súťažná výstava Vtáčik letáčik

☒ Súťažná výstava čipiek Sedemdesiat sukien mala

☒ Vyhodnotenie súťaže Vtáčik letáčik, zľava I. Lešková z HIOS V. Krtíš

**fotografie z výstav
a sprievodných
podujatí...**

☒ Dedinská folklórna skupina z Dačovho Lomu

☒ Dedinské folklórne skupiny na festivale v Sucháni

☐ Sucháň

☒ Čipky zo Sucháňa

☒ Delegácia zo Zväzu Slovákov a Čechov žijúcich v Rumunsku, druhá zľava Anna Triznová, starostka obce

☒ Vlavo PaedDr. J. Frajkorová, lektorka kurzu paličkovanej čipky

☒ Mgr. I. Žlnková pri výučbe

☒ hostujúci súbor Dobrona z Dobrej Nivy

Dačov Lom

☒ Čipky z Dačovho Lomu

☒ DFS Dačov Lom v scénickom programe

☒ z výstavy - súťaž Sedemdesiat sukien mala

☒ vystúpenie spevokolu z Cerova a Litavy počas služieb Božích

☐ Dačov Lom

☒ Etnológ J. Zajonc z Bratislavy
a čipkárky z KPC Pramene

☒ Otvorenie festivalu v Stredných Plachtinciach, M. Murgaš

☒ M. Nosál - výroba cigánskych tkaníc

☒ Suchánske čipky

☒ DFS zo Sucháňa

☒ Kolekcia čipiek Kozi Vrbovok, Dolný Badín a Senohrad, 2009

☒ DFS zo Sucháňa

☒ Stredné Plachtince

☒ Predvádzanie pletenia paličkovanej čipky

☒ DFS z Dačov Lomu v scénickom programe pod doprovodom Š.Selskej

☒ Čipky z Dolného Badína

☒ Súťažná výstava Vtáčik letáčik v Lackove, 2010

☒ Trh ľudových remesiel, Lackov 201

☒ Čipky z Lackova

 Lackov

☒ Čipkárska cesta, Lackov 2010

☒ Program detských folklórnych súborov v Lackove, 2010

☒ Otvorenie programu v Dolných Plachtinciach

☒ Juraj Matiaš, autor programu na festivale v Dol. Plachtinciach

☒ Plachtinská chyža

☒ DFSk Dačov Lom

☒ DFS Litava na festivale v Dol. Plachtinciach

☒ Výstava Čipka v Honte, Dol. Plachtince 2011

☒ Litavská čipka na festivale v Dol. Plachtinciach, 2011

☒ Záver programu na festivale v Dol. Plachtinciach

☐ Dolné Plachtince

ČIPKA V HONTE - Tichá krása rozkvitla... II

Zostavili: Mgr. Ivana Lešková a Anna Triznová

Fotografie: Ing. I. Žlnka, PaedDr. R. Ďurčatová, M. Sedlačko, Mgr. I. Lešková, archív obecných úradov

Vydavateľ: Obec Sucháň a Mikroregión Východný Hont, občianske združenie so sídlom v Sucháni

Grafická úprava: Martin Kohút

Tlač: Róbert Jurových - NIKARA

Náklad: 1500 ks

Rok vydania: 2012

Vydané s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja, Matice slovenskej a Mikroregiónu Východný Hont

ISBN: 978-80-971075-8-1